

Iwona Dąbrowska, Ryta Kozłowska

Franknowo, pow. Biskupiec Reszelski

Informator Archeologiczny : badania 5, 164-165

1971

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

paleniska/. Inwentarz ruchomy wypełniska obiektów stanowiła ceramika wyłącznie ręcznie lepiem, niekiedy zdobioną ornamentem strefowym linii rytych, na ogół średnio wypalona z domieszką średnio lub gruboziarnistą. Ceramika pod względem form nawiązuje do materiału ceramicznego badanej osady w Dziedzicach. Pod względem formalno-typologicznym materiał jest dość jednolity i datować go można na VI wiek n.e. Ogólna powierzchnia osady jest niewielka i wynosi około 1 ha.¹

DZIEDZICE, pow. Myślibórz
Stanowisko 4

Muzeum Narodowe w Szczecinie

Badania prowadził mgr Antoni Porzeziński,
Finansowało Muzeum Narodowe w Szczecinie.
Czwarty sezon badań. Osada wczesnośrednio-
wieczna z VI - pocz. VII wieku n.e.

Podczas kolejnego, czwartego sezonu wykopaliskowego na stanowisku 4 w Dziedzicach kontynuowane prace badawcze nad centralnie położoną częścią osady. Badaniami objęto powierzchnię 480 m², odkrywając 7 obiektów, w tym jedno skupisko kamieni z ceramiką żużkową. Obiekt Nr 3/71 o rozmiarach 3,20 x 2,40 m i maksymalnej głębokości 68 cm okazał się półziemianką. Obiekt usytuowany w jej najbliższym sąsiedztwie - jama gospodarczą. Górna partia wypełniska obu obiektów naruszona była /do 10 cm głębokości/ mechaniczną uprawą roli. Inwentarz ruchomy uzyskany podczas eksploracji obiektów stanowiła ceramika ręcznie lepiem, analogiczna w swej formie i technologii wyrobu do poprzednio znalezionej w tej osadzie. Materiał wydaje się być dość jednorodny i w oparciu o dotychczasową jego typologię datować go można na VI - początek VII wieku n.e.

Z uwagi na silny stan wyschnięcia gleby jak i seskalania żwiru-gliniastego podjęta przerwano eksplorację dalszych obiektów, zabezpieczając je do badań na rok następny.

FRANKOWO, pow. Biskupiec
Besselski

Instytut Historii Kultury Material-
nej PAN

Badania prowadziła mgr Iwona Dąbrowska
i mgr Ryta Kosłowska. Finansował IHM PAN.
Drugi sezon badań. Osada wczesnośrednio-
wieczna /VII - IX w. n.e./.

Wykopy badawcze założone zostały w części zachodniej stanowiska w nawiązaniu do części osady przebadanej w 1969 roku, na zboczu

wzgórza, w partii zniszczonej współczesnymi wkopami. Przekopano łącznie 6,6 ara. Odkryto 26 obiektów oznaczonych jako jamy, 1 palenisko oraz 2 skupiska fragmentów naczyń. 10 spośród odkrytych jam można jako budynki mieszkalne. Z liczby tej 4 tylko posiadały kształt regularny, prostokątny o rozmiarach 4 x 2 m; 2,5 x 2 m; oraz 2 x 1,3 m. Pozostałe - nieregularne, w dwóch wypadkach charakterystycznie wydłużone - posiadały długość około 6 m przy szerokości od 0,8 - 1,8 m. Charakter wypełnienia obiektów mieszkalnych wskazuje na to, iż były to półziemianki, lub ziemianki, niekiedy znacząco wkopane w ziemię. W jednym z obiektów stwierdzone ślady zniszczonej konstrukcji kamiennej paleniska, w jednym dno pieca glinianego.

Inwentarz ruchomy sześkalizowany w obrębie opisywanych obiektów zasługuje na szczególną uwagę. Obok fragmentów naczyń, kości zwierzęcych, sześkalizowane 8 przęślików glinianych, nożyk żelazny, haczyk do wędki, igłę rogową, kłytwę kościaną oraz masyjnik, pierścienek, fragment bransolety, klamerkę z brązu. W jamie 7/71 obok pieca glinianego odsłonięte kamień granitowy ze śladami nacieków, pokryty warstwą czarnego nalotu. Kamień ten prawdopodobnie pełnił funkcję stołu.

Pozostałe obiekty to jamy gospodarose o średnicach od 0,8 m do 3,5 m, o kształtach bardziej lub mniej regularnych. Inwentarz ruchomy tych obiektów stanowiły niemal wyłącznie fragmenty naczyń i kości zwierzęce. W jednym tylko obiekcie odkryte żelazne kółeczko. Wstępna analiza materiału pozwala roboczo ustalić chronologię stanowiska na okres VII-IX w.

W wyniku tegorocznych badań wykopaliskowych stwierdzone:

1. brak prawidłowości w resplanowaniu osady oraz orientowaniu obiektów mieszkalnych. Tłumaczyć to można tym, iż badaniami objęte jedynie zachodni kraniec osady, w dużym stopniu zniszczony wkopami współczesnymi;
2. wykryte zachodnią granicę stanowiska, nie stwierdzając dotąd żadnych śladów konstrukcji obronnych od strony jeziora.

Z punktu widzenia problematyki badawczej pruskiego osadnictwa we wczesnym średniowieczu, osada we Frankowie posiada podstawowe znaczenie jako trzecie tego typu stanowisko systematycznie badane. Prace winny być kontynuowane.

PROMBOK, pow. Braniewo
Stanowisko 3

patrz średniowiecze